

Verslag milieu- en klimaatraad

Datum vergadering: 16.03.2023

Aanwezig: Luc Van Espen, Arnout Ruelens, Mon Schepers, Simon Verreckt, Annemie Willemen, Stijn Vranckx, René Vermeulen, Yannick Ravoux, Anne Delvoye, Tris Segers, Tim Herremans, Geert Vandenberghe, Arnout Ruelens en Nina Van den Bilcke

Verontschuldigd: Schepen Patrick Princen, Joan Pepermans

AGENDA

GOEDKEURING VERSLAG.....	1
WINDTURBINES	1
HERNIEUWBARE ENERGIE	3
VERGUNNINGEN	3
VARIA	4
OPVOLGTABEL	4
AGENDA VOLGENDE VERGADERING.....	4

In memoriam: Erik Nobels – Omgevingsfilosofie

GOEDKEURING VERSLAG

Het verslag wordt goedgekeurd.

WINDTURBINES

Geert Vandenberghe van Ecopower licht toe. Voor meer details wordt verwezen naar de presentatie. Ecopower werkt samen met Eoly Energy en Eneco aan windenergieproductie in Mechelen (zie ook bestuursakkoord met ambitie om windturbines (WT's) op het grondgebied te realiseren). In 2015 werd door de stad een overheidsopdracht uitgeschreven voor de realisatie van een aantal WT's. Deze opdracht werd niet afgerond. Er was wel veel interesse bij windprojectontwikkelaars. In een voortraject met een aantal ontwikkelaars, de provinciegouverneur en de stad werd een overzichtskaart met mogelijkheden voor WT's opgemaakt. Ruimte Vlaanderen geeft de voorkeur aan industriegebieden. In 2018 werd een engagementsverklaring door de stad, Eoly Energy, Eneco en Ecopower ondertekend en werd een consortium opgericht. In 2020 werd een officiële overeenkomst tussen de partijen afgesloten.

Zones

- Mechelen-Noord,
- Zone E-19
- Mechelen-Zuid
- Leest

Ecopower focust zich op Mechelen-Noord. Deze zone is interessant:

- lijninfrastructuur

- industriegebied
- voldoende afstand tot woningen (hier zijn geen normen voor, er zijn wel normen voor geluid, slagschaduw,...)
- positief advies van skeyes

Maar: Niet alle bedrijven willen een WT.

De VMM heeft een openbare aanbesteding uitgeschreven en verleende opstalrecht in 2019 aan Ecopower voor de WT aan het pompstation aan de Vrouwvliet, vlakbij het recyclagepark van IVAREM. Ecopower heeft ook overdraairechten bekomen. Alle eigenaars van de gronden waar de wieken overdraaien moeten akkoord zijn. De potentiële jaarlijkse productie bedraagt 9300 MWh. Totale hoogte 210 m.

Wat is er nog nodig?

Er moet een hele procedure doorlopen worden.

- Studies rond natuur, geluid, slagschaduw, veiligheid, landschap,...
- Bodemonderzoek (nabij voormalige stortplaats, is wel al gesaneerd)
- Advies luchtvaart
- Normaal geen MER nodig
- Aanvraag omgevingsvergunningsaanvraag
- Openbaar onderzoek en informatievergadering (de woonwijk Battel zal dan ook worden uitgenodigd)

Het oorspronkelijk idee was om 5 WT's te plaatsen in Mechelen-Noord. In Mechelen-Zuid zijn beperkingen (te dicht bij de radar volgens de luchtvaart). Zal de zone langs R6 ook bekeken worden (Mechelen-Noord IV - nog te ontwikkelen)?

Aan welke normen moet een WT voldoen?

- Geluid: Voor woongebied is de norm 44 dB overdag en 39 dB 's nachts. En voor natuurgebied? De richtwaarde voor het specifiek geluid in open lucht (dB(A)) voor de verschillende gebiedsbestemmingen vind je terug in [Vlarem](#). Een omgevingsstudie moet uitgevoerd worden om te bekijken of er bijkomend geluidsoverlast zal zijn.
- Natuur: Ook hier zullen studies uitgevoerd worden voor vogels, vleermuizen,... Bij slaap- of voedseltrek kunnen WT's stilgelegd worden.
- Slagschaduw: In een bepaalde periode van het jaar zal er 's ochtends, wanneer de zon in het oosten staat, slagschaduw mogelijk zijn richting Battel. De duur van de slagschaduw mag maximaal 8 uur per jaar én een half uur per dag zijn. De windturbine wordt automatisch stilgelegd om aan deze normen te voldoen.

Volgende stappen?

- Deze zomer: vergunningsaanvraag
 - Tegen einde van het jaar: openbaar onderzoek
 - In gebruikname (wanneer een vergunning verleend wordt in 2024): ten vroegste 2026
- Alle WT's worden door Vlaanderen vergund (minister Demir). Tot vorig jaar was dat de provincie.

Ecopower is een coöperatie. Mechelaars kunnen een aandeel kopen en ook klant worden. Ook coöperanten van Klimaan kunnen aandeelhouder worden van Ecopower.

Opmerkingen

- Er zijn zonnepanelen én windturbines nodig om klimaatneutraal te worden.
- Ecopower heeft geen windmolenpark. 1 WT kan 3000 gezinnen voorzien van stroom.
- Woonwijk Battel zal extra belast worden door de WT (geluid, slagschaduw maar ook het zicht en de rust). Uit opzoekwerk blijkt dat in de perimeter van de WT, binnen een straal van 650 m, 350 woningen liggen. De situatieschets werd rondgegeven tijdens de vergadering.
- Ecopower is bereid om in Battel een toelichting te geven. Belangrijk is dat eerst de studies uitgevoerd zijn om de impact te kennen (oa slagschaduw).
- Voor hogere WT's worden subsidies afgebouwd, omdat ze voldoende produceren. Een grote WT draait trager waardoor die minder geluid produceert. Hoe hoger de WT hoe hoger de windsnelheid.

- Op het industrieterrein, zijn er bedrijven die hard gestreden hebben voor een WT op eigen terrein, maar naburige bedrijven zijn er tegen. Bedrijven die in de overdraaizone liggen zouden een vergoeding krijgen maar de bedragen zijn beperkt.
- Angst voor het onbekende

Wanneer het openbaar onderzoek er komt, zal de MKR op de hoogte gebracht worden. De stad moet tijdens de procedure advies geven. De MKR kan tijdens het openbaar onderzoek ook advies geven.

HERNIEUWBARE ENERGIE

Arnout licht toe wat er het afgelopen jaar rond hernieuwbare energie in Mechelen gebeurd is. Meer details in de presentatie.

Zie tabel

- De waterkrachtcentrales op de vaart zijn sinds 2015 niet meer actief. Belangrijk is een groot verval. Inschatting is dat hier in Mechelen niet veel potentieel is voor is.
- Warmtekrachtkoppeling (warmte + elektriciteit) zie je vaak in glastuinbouw. Veel WKK's zijn niet fossielvrij. Er bestaan ook niet fossiele WKK's, maar dan heb je biomassa nodig.
- Fotovoltaïsche energie (energieproductie PV panelen) is enorm gestegen.

Acties 2022

- 209 adviezen zonnewijzer (voor particulieren) en 4 adviezen zonnewijzer biz (voor ondernemingen vb. schaatsbaan) in samenwerking met Klimaan
- PV panelen op stadsgebouwen: Er is een energiecoördinator bij de stad aangesteld om te kijken waar nog PV panelen kunnen geplaatst worden.
- Voortgang WT (zie hierboven)
- 3 warmtehub: RWZI, Ragheno en Vesten. Ook mogelijkheden in Mechelen-Zuid en de ontwikkelen site Rode Kruisplein worden onderzocht. Er wordt ook gekeken naar restwarmte van bedrijven (Wimble – Procter & Gamble). Aan Ighor Van de Vyver zal gevraagd worden om een laatste stand van zaken over warmtenetten toe te lichten aan de raad.
- Smart Grid parkeertoren Keerdok: Energie van PV panelen wordt verdeeld onder verschillende gebruikers (laadinfrastructuur en nabijgelegen supermarkt)
- Sociaal energieproject en doorbraak naar energiegemeenschap: In de sociale woonwijk Otterbeek zijn PV panelen geplaatst. Er zijn meer PV panelen geplaatst dan nodig om de wijk van energie te voorzien. Het overschot aan energie kan gedeeld worden met gebouwen waar weinig of geen PV panelen kunnen geplaatst worden. De opbrengst van de PV panelen wordt gedeeld waardoor de bewoners minder dan het sociaal tarief betalen voor hun elektriciteit.

Acties 2023-24

- 3 transitie-arena's warmte
- Energiegemeenschappen appartementen en Otterbeek
- Uitbreiding PV panelen voor Woonpunt Mechelen.
- Zonnewijzer bis (grote daken)
- Warmte- en energiestrategie

VERGUNNINGEN

- NMBS - tijdelijke bemaling voor de plaatsing van regenwaterputten: gunstig
- TSM - nieuw dossier voor de overschakeling van mazout naar gas, geen herindiening: gunstig mits opmerkingen
De overschakeling is een langdurig proces met een prijskaart. Suggestie om op langere termijn naar een fossielvrije oplossing te gaan.
- OVAM - installatie koude warmte opslag in de kantoorgebouwen: gunstig

De opvolglijst van de vergunningen wordt overlopen (zie presentatie).

VARIA

- Embrace: Voor meer diversiteit in de raad. Wie wil hier graag aan deelnemen? Bedoeling is om een actieplan op te maken (zie ook vorig verslag).
- Tegelwippen (ism Klimaan): Mogelijkheden nabij de postzegelbrug (zie ook plannen op Mechelen in beweging www.mecheleninbeweging.be/?) Heel wat voortuinen zijn verhard en ook eigendom van de stad.

OPVOLGTABEL

Raad	Thema	Advies	Actie sinds raad
18/03/2021	Beleidsplan ruimte	Afvaardiging delegatie	Terugkoppeling naar raad op?
21/10/2021	Actieplan circulaire economie	Diverse suggesties	Definitief actieplan wordt opgeslagen op schijf als klaar is.
23/11/2021	Toelichting wateroverlast	Communicatie bij bronbemaling	Actie wordt opgepikt
jun/22	Fietstocht	Witte wand, visuele hinder natuurgebied, vergroening mogelijk?	Stavaza?
okt/22	Varia	Glazen wand station insectenval?	Overleg met Infrabel en natuurland loopt (flappensysteem)
okt/22	varia	Klimaat-opera uitstap van de raad?	Meer info volgt vanuit Mieke Segers
okt/22	Varia	Project fietstaxi	Stavaza?
nov/22	Embrace	Opvolging inclusie en opmaak actieplan	Artikel nieuwe maan? Raad op locatie werkgroep
nov/22	Bemaling	Anekdote rond infiltratiebekken Muizen	Artikel nieuwe maan rond infiltratiebekken
jan/23	Varia	Participatie, vraag mobiliteit SAR, vraag wereldmeerdagse	Mail verzonden
feb-mrt/23	Verdere vergroening bedrijventerreinen	Meer informatie gewenst	Agenderen Gebouwen aan de Dijle (Battel) – suggestie dat brandweer individueel bedrijven gaat bezoeken om te bekijken wat mogelijk is qua vergroening.
feb-mrt/23	Opname MKR in de nieuwe maan	Opname gewenst	Oppikken met marcom en koppelen aan de uitstap in juni

AGENDA VOLGENDE VERGADERING

Punten voor volgende vergaderingen:

- Warmteplan
- Laadpalen
- Vergroening bedrijventerreinen Mechelen-Noord
- Werking onthardingsploeg en mogelijke locaties voor ontharding oplijsten
- Rioleringsgraad